

Pobierasz lub będziesz pobierać zasiłek macierzyński?

Sprawdź, co z Twoimi ubezpieczeniami społecznymi

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Kiedy przysługuje Ci zasiłek macierzyński

Zasiłek macierzyński przysługuje Ci jeśli jesteś osobą objętą ubezpieczeniem chorobowym i:

- urodziłaś dziecko (jesteś matką),
- urodziło Ci się dziecko (jesteś ojcem),
- przyjąłeś dziecko na wychowanie (jesteś rodzicem przysposabiającym, rodzicem zastępczym).

Zasiłek macierzyński przysługuje Ci, gdy urodzi Ci się dziecko lub przyjmiesz na wychowanie dziecko do lat 7 (a jeśli ma odroczony obowiązek szkolny – do lat 10), także jako rodzina zastępcza (z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej), oraz:

- jesteś na urlopie wychowawczym,
- nie jesteś objęta ubezpieczeniem chorobowym, ale gdy byłaś w ciąży Twoje zatrudnienie ustało:
  - z powodu upadłości lub likwidacji pracodawcy – wówczas do dnia porodu przysługuje Ci zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
  - z naruszeniem przepisów prawa, co potwierdza prawomocny wyrok sądu.

Aby otrzymać zasiłek macierzyński, musisz przyjąć dziecko na wychowanie w **okresie ubezpieczenia chorobowego lub w okresie urlopu wychowawczego**.

Przez jaki czas przysługuje Ci zasiłek macierzyński

Zasiłek macierzyński przysługuje Ci przez okres ustalony w Kodeksie pracy jako okres:

- urlopu macierzyńskiego (jego długość zależy od tego, ile dzieci urodzisz podczas jednego porodu) oraz urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego (jego długość zależy od tego, ile dzieci w wieku do 7 lat lub 10 lat przy odroczonym obowiązku szkolnym przyjmiesz jednocześnie na wychowanie). Z tych urlopów możesz korzystać przez:
  - 20 tygodni (140 dni) – gdy urodzi Ci się lub przyjmiesz na wychowanie jedno dziecko,

- 31 tygodni (217 dni) – gdy urodzi Ci się lub przyjmiesz na wychowanie 2 dzieci,
- 33 tygodnie (231 dni) – gdy urodzi Ci się lub przyjmiesz na wychowanie 3 dzieci,
- 35 tygodni (245 dni) – gdy urodzi Ci się lub przyjmiesz na wychowanie 4 dzieci,
- 37 tygodni (259 dni) – gdy urodzi Ci się lub przyjmiesz na wychowanie co najmniej 5 dzieci;
- urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego – nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 lub 10 lat, ale nie krócej niż przez 9 tygodni (63 dni);
- urlopu rodzicielskiego (jego długość zależy od tego, ile dzieci urodzi Ci się podczas jednego porodu lub przyjmiesz jednocześnie na wychowanie). Z tego urlopu możesz korzystać przez:
  - 32 tygodnie (224 dni) – gdy urodzi Ci się lub przyjmiesz na wychowanie jedno dziecko,
  - 34 tygodnie (238 dni) – gdy urodzi Ci się lub przyjmiesz na wychowanie więcej niż jedno dziecko.

Z zasiłku macierzyńskiego możesz zacząć korzystać nie tylko od dnia porodu, ale także w ciągu 6 tygodni przed jego przewidywaną datą.

Jeżeli jesteś ubezpieczonym ojcem dziecka, zasiłek macierzyński przysługuje Ci także przez okres ustalony jako okres urlopu ojcowskiego. Wynosi on do 2 tygodni. Możesz skorzystać z tego zasiłku do ukończenia przez dziecko 24 miesięcy życia.

W jakiej wysokości przysługuje Ci zasiłek macierzyński

Zasiłek macierzyński za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz urlopu ojcowskiego przysługuje w wysokości 100% podstawy wymiaru zasiłku.

Zasiłek macierzyński za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu rodzicielskiego przysługuje w wysokości 100% podstawy wymiaru zasiłku za okres do:

- 6 tygodni urlopu rodzicielskiego – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie oraz w przypadku przyjęcia na wychowanie jednego dziecka;

- 8 tygodni urlopu rodzicielskiego – w przypadku urodzenia przy jednym porodzie co najmniej 2 dzieci oraz w przypadku równoczesnego przyjęcia na wychowanie co najmniej 2 dzieci;
- 3 tygodni urlopu rodzicielskiego – w przypadku przyjęcia na wychowanie dziecka, gdy ubezpieczony ma prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w minimalnym wymiarze wynoszącym 9 tygodni.

Zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego przysługujący po upływie powyższych okresów wynosi 60% podstawy wymiaru zasiłku.

Zasiłek macierzyński za okresy wszystkich wymienionych wyżej urlopów przysługuje w wysokości 80% podstawy wymiaru, gdy wniosek o udzielenie – po urlopie macierzyńskim albo urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego – urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze, złożysz nie później niż w ciągu 21 dni po porodzie (albo po przyjęciu dziecka na wychowanie).

Jak obliczyć kwotę, od której oblicza się wysokość zasiłku (podstawę jego wymiaru)

Wysokość wypłacanego zasiłku macierzyńskiego zależy od podstawy jego wymiaru. Podstawą wymiaru zasiłku jest:

- Twoje przeciętne miesięczne wynagrodzenie (brutto) obliczone z ostatnich 12 miesięcy przed miesiącem, w którym powstała niezdolność do pracy; od tej kwoty odejmij składki na ubezpieczenia społeczne w części, którą pracodawca potrąca z Twojego wynagrodzenia – jeśli jesteś pracownikiem,
- Twój przeciętny miesięczny przychód obliczony z ostatnich 12 miesięcy przed miesiącem, w którym powstała niezdolność do pracy; od tej kwoty odejmij jeszcze 13,71% – jeśli nie jesteś pracownikiem.

Jeśli Twoje ubezpieczenie chorobowe trwa krócej niż 12 miesięcy, podstawę wymiaru zasiłku wylicza się z pełnych miesięcy kalendarzowych trwania ubezpieczenia, a nie z 12 miesięcy.

Na zasiłku macierzyńskim obowiązkowo podlegasz ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Jeśli prowadzisz działalność pozarolniczą lub jesteś osobą współpracującą z osobą prowadzącą taką działalność albo jesteś duchownym, dotyczą Cię inne zasady. Szczegóły znajdziesz na stronie www.zus.pl.

WAŻNE!

Jeśli miesięczna wysokość zasiłku macierzyńskiego – pomniejszona o zaliczkę na podatek dochodowy – jest niższa od świadczenia rodzicielskiego, które wynosi w 2019 r. 1000 zł, to zasiłek macierzyński podwyższa się do 1000 zł. Nie podwyższa się zasiłku macierzyńskiego do kwoty świadczenia rodzicielskiego, jeżeli jest to zasiłek pobierany za okres urlopu ojcowskiego.

Jakim ubezpieczeniem podlegasz, gdy korzystasz z zasiłku macierzyńskiego

Na zasiłku macierzyńskim obowiązkowo podlegasz ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Kto jest Twoim płatnikiem składek, gdy korzystasz z zasiłku macierzyńskiego

Twoim płatnikiem składek jest podmiot, który wypłaca zasiłek (np. pracodawca, zleceniodawca, ZUS).

Kto finansuje składki, gdy korzystasz z zasiłku macierzyńskiego

Składki finansuje w całości budżet państwa. Twój płatnik składek – podmiot, który wypłaca Ci zasiłek (pracodawca, zleceniodawca albo ZUS) – powinien jednak sporządzać i wysyłać dokumenty rozliczeniowe z wyszczególnieniem należnych składek.

Od jakiej kwoty (podstawy wymiaru) Twój płatnik obliczy za Ciebie składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, gdy korzystasz z zasiłku macierzyńskiego

Płatnik – podmiot, który wypłaca Ci zasiłek (pracodawca, zleceniodawca albo ZUS) oblicza składki od kwoty wypłaconego zasiłku. Podstawa wymiaru składek na Twoje ubezpieczenia emerytalne i rentowe w 2019 r. nie może przekroczyć 142 950 zł.

Jaka jest wysokość składek

Wysokość składek wynosi:

- na ubezpieczenie emerytalne – 19,52% kwoty, od której oblicza się składkę,
- na ubezpieczenia rentowe – 8% tej kwoty.

Co dają Ci ubezpieczenia społeczne

Z ubezpieczeń **emerytalnego i rentowych** Tobie lub Twoim bliskim przysługują następujące świadczenia:

- **emerytura** – gdy osiągniesz wiek emerytalny (60 lat dla kobiet, 65 lat dla mężczyzn),
- **renta z tytułu niezdolności do pracy** – gdy lekarz orzecznik ZUS stwierdzi u Ciebie długotrwałą niezdolność do pracy, o ile masz wymagany staż ubezpieczenia,
- **renta szkoleniowa** – gdy lekarz orzecznik ZUS stwierdzi u Ciebie długotrwałą niezdolność do pracy, ale po szkoleniu możesz uzyskać takie kwalifikacje, które przy Twoim stanie zdrowia pozwolą Ci wykonywać pracę,

- **renta rodzinna** – przysługuje uprawnionym członkom Twojej rodziny po Twojej śmierci,
- **zasiłek pogrzebowy** – przysługuje Twoim bliskim po Twojej śmierci lub Tobie po śmierci członka Twojej rodziny; w określonych ustawowo przypadkach zasiłek ten przysługuje także osobie niespokrewnionej lub instytucji, jeśli pokryty koszty pogrzebu.

WAŻNE!

Gdy będziesz otrzymywać emeryturę lub rentę i dostaniesz orzeczenie o niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji albo ukończysz 75 lat, będzie przysługiwać Ci dodatek pielęgnacyjny.

Do renty rodzinnej może przysługiwać dodatek dla sierot zupełnych.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 645, z późn. zm.).

Ulotka ma charakter informacyjny i nie stanowi wykładni prawa.

Warszawa, maj 2019 r.

www.zus.pl

Twój przewodnik po ubezpieczeniach społecznych

Blisko milion odwiedzających każdego miesiąca

Platforma Usług Elektronicznych – sprawy ubezpieczeniowe i rozliczenia przez internet

Drugi najpopularniejszy portal publiczny w Polsce

Łatwe wyszukiwanie przydatnych informacji

Elektroniczna biblioteka ZUS – ulotki, poradniki, informatory w PDF

Przyjazny dla osób z niepełnosprawnością

ZUS | ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

ul. Szamocka 3, 5
01-748 Warszawa

- Platforma Usług Elektronicznych: www.zus.pl
- Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS:
  - 22 560-16-00* dla tel. komórkowych i stacjonarnych
  - * koszt połączenia według umowy klienta z operatorem telekomunikacyjnym
  - Skype: [zus_centrum_obsługi_tel](https://www.skype.com/partners/zus_centrum_obsługi_tel)
  - e-mail: cot@zus.pl